

PROTOKOLL

Utvalg: Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell Naturreservat
Møtested: Rollag kommunehus
Dato: Mandag 22. februar 2016
Tidspunkt: Kl. 12.00-14.30
Til stede: Kari Ask, Dag Lislien, Tore Kravik, Frøydis H. Aasen, Gunnar Båsen

Rollag, 25.02.2016

Hege Jaren
Sekretær

Kari Ask
Leder

Saker:

Sak 1/2016 Referatsaker og delegerte saker
Sak 2/2016 Søknad om gjenoppføring av uthus, Ihlen
Sak 3/2016 Søknad om oppføring av tilbygg til uthus, Frøvoll Thoresen
Sak 4/2016 Årsmelding Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat 2015
Sak 5/2016 Oppgradering av hjemmesiden www.trillemarkarollagsfjell.no

Orienteringer/diverse

- Status forskriftsendring
- Oppnevning av nytt forvaltningsstyre, status og framdrift
- Reiseregninger/godtgjøring (rutiner og erfaringer)
- ESS, rapportering 2015 og foreløpig tildeling 2016
- Madonnasti/tilrettelegging, status
- NiN-kartlegging Trillemarka?

Sak 1/2016

Referatsaker (R)

- R 01/2016 Informasjonsbrev til nasjonalpark- og verneområdestyrene, 2015/8027 (Miljødir 08.12.2015)
R 02/2016 Høring av forslag til endringer i regelverk for bruk av el-sykler i utmark, 2015/8395 (Miljødir 17.12.2015)
R 03/2016 Avgjørelse i klagesak - avvisning av klage på forvaltningsplan for Trillemarka - Rollagsfjell naturreservat, Fjøslien, 2012/7563-9 (Klima- og miljødep 05.02.2016)

Delegerte saker (D)

- D 01/2016 Motorferdsel seter, delvis innvilget – Arne Mohagen, 2015/8350
D 02/2016 Motorferdsel setre, innvilget – Haldis Prestmoen, 2016/293
D 03/2016 Motorferdsel hytte, delvis innvilget – Narve Lid, 2015/8297
D 04/2016 Motorferdsel seter, delvis innvilget – Tor Fulsaa, 2016/954
D 05/2016 Motorferdsel hytte, innvilget – Åsmund Traaen, 2016/899

Alle saker som er behandlet etter verneforskriften legges fortløpende inn på www.miljovedtak.no

Ingen merknader. Referatsaker og delegerte saker tas til etterretning.

Sak 2/2016

Søknad om gjenoppføring av uthus, Ihlen

Fakta

Christian Ihlen søker om tillatelse til gjenoppføring av uthus/utedo gnr 136 bnr 35 ved Storvatnet i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, Sigdal kommune.

Eksisterende uthus på 2,80 x 2,90 m (8,12 m²) har klippet sammen av snømengden de siste to vintrene, og det søkes om å erstatte dette med nytt bygg på 2,80 x 4,80 m (13,44 m²) som skal romme utedo, lager og vedbod. Bygget vil ha samme plassering som eksisterende, men forlenges med 1,9 m. Søknaden viser foto av eksisterende bygning og målsatte skisser viser planlagt nytt uthus.

Primærskaden oppsto snøvinteren 2013/14 da uthuset ble påført store belastningsskader. De verste skadene ble rettet opp, men bygningen ble påført ytterligere skader vinteren 2014/15, og bygget er nå vurdert til å være så ustabil at det mest hensiktsmessige er å rive det og sette opp nytt.

Søker viser til at det i verneforskriften gis åpning for gjenoppføring av bygninger som er ødelagt ved brann eller naturskade.

Vurdering

Formålet med fredningen av Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat er å ivareta et stort og sammenhengende naturskogområde med naturlig plante- og dyreliv og naturlige prosesser i skog.

Verneforskriften angir i § 3 punkt 3 at det ikke må iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, herunder oppføring av bygninger eller andre varige eller midlertidige innretninger.

Generelle unntak § 4 punkt 10 i verneforskriften angir at vedlikehold av bygninger er tillatt uten søknad, og § 4 punkt 20 gir åpning for gjenoppføring av bygninger som er ødelagt ved brann eller naturskade. Etter naturskadeloven er naturskade en skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd. Skader som skyldes nedbør eller snøtyngde er ikke definert som naturskade.

De spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene åpner i § 5 punkt 1 for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til mindre tilbygg til eksisterende bygninger, og § 5 punkt 2 gir åpning for at det kan søkes om tillatelse til ombygging, men disse hjemlene omfatter ikke riving og gjenoppbygging eller nybygg.

Med bakgrunn i overstående er det ikke hjemmel i verneforskriften for direkte å kunne gjenoppføre eller å kunne gi tillatelse til gjenoppføring av bygning som er skadet av snøtyngde etter de generelle unntaksbestemmelsene (§ 4) eller etter de spesifiserte unntaksbestemmelsene (§ 5).

Bygningen er eksisterende, registrert og kartfestet gjennom arbeidet med forvaltningsplan for verneområdet, men er etter to harde snøvintre i en slik befattning at det ikke er rasjonelt å sette i gang arbeidet innenfor det som i etter verneforskriften kan defineres som vedlikehold, tilbygg eller ombygging. Tiltaket vil heller ikke kunne hjemles under § 4 punkt 20, gjenoppføring etter naturskade, da nedbør og snøtyngde ikke regnes som naturskade etter naturskadeloven. Verneforskriften har ikke hjemmel for behandling av denne type tiltak, og søknaden må derfor behandles etter § 48 i naturmangfoldloven (NML). Denne kan kun benyttes i spesielle tilfeller der omsøkte tiltak ikke påvirker verneverdiene nevneverdig og ikke strider mot vernevedtakets formål. Dispensasjonsadgangen etter denne hjemmel er snever, og kan bare benyttes i forbindelse med bagatellmessige inngrep som er av stor betydning for søker og som ikke legger grunnlag for presedens og uthuling av verneformålet.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Forvaltningsmyndigheten har god lokal og faglig kunnskap om verneområdet, og dette sammen med tilgjengelig oversikt over registrerte artsforekomster og opplysninger i søknaden, gjør at vi ikke har funnet det nødvendig å innhente flere opplysninger (§ 8).

Tiltaket omfatter ikke inngrep utover riving og gjenoppføring av nytt uthus med samme plassering som eksisterende men med en forlengelse i lengderetningen på 1,9 m. Bygget ligger i tilknytning til eksisterende hytte ved vei helt i utkanten av verneområdet, og tiltaket berører ikke registrerte kjerneområder eller isolerte artsfunn (artsdatabanken) som gjør at det foreligger konflikt med verneverdiene (§ 9). Transport av materialer og utstyr til riving og byggarbeider vil ikke belaste verneverdier da det er vei helt fram. Dette er tillagt vekt i vurderingen.

Det er registrert i overkant av 190 bygninger i verneområdet. Tillatelse til riving og gjenoppføring vil derfor kunne medføre presedens og kan derfor ikke vurderes som et isolert tilfelle. Forvaltningsmyndigheten anser likevel at det ikke vil være stor pågang av denne type tiltak og at den samlede belastningen av denne type tiltak ikke vil påvirke naturverdier og verneformål negativt (§ 10).

Saksbehandler har vurdert prinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12, men har ikke funnet de relevante i denne saken.

Verneforskriften gir åpning for at det kan gis tillatelse til oppføring av mindre tilbygg til eksisterende bebyggelse, noe som gir signaler om at denne type tiltak ikke er vurdert som uforenlig med vernet og verneverdiene på generelt grunnlag. Hvis eksisterende bygning hadde blitt restaurert uten riving, ville det etter dette vært åpning for tilbygg. Saksbehandlers vurdering er at selv om en bygning er registrert som eksisterende på vernetidspunktet, vil det på tross av jevnlig vedlikeholdstiltak over tid kunne oppstå en situasjon som gjør at man må vurdere om det er rasjonelt å fortsette vedlikehold eller om det mest hensiktsmessige og rasjonelle både i forhold til arbeid og økonomi vil være å rive og gjenoppbygge.

Tillatelse etter § 48 i naturmangfoldloven kan gis dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Nytt uthus omfatter et øket areal på 5,32 m² i forhold til eksisterende bygning (forlengelse på 1,9 m) og inneholder utedo, lagerplass og vedbod. Søker opplyser på telefon at behovet for noe utvidet lagerplass skyldes at det ikke er bod eller rom for lager i tilknytning til eksisterende hovedbygning/hytte, og at han ikke vurderer tilbygg på hovedbygning som alternativ. Uthuset settes på samme sted i terrenget som eksisterende bygning står i dag.

Ut i fra vurderingene ovenfor ansees riving og gjenoppføring av uthus med en mindre utvidelse i forhold til opprinnelig størrelse i dette tilfellet ikke å være i strid med verneformålet eller å påvirke verneverdiene negativt. Tiltakets lokalisering nær vei og umiddelbart innenfor vernegrensen ved Storvatnet forenkler transport av materialer og utstyr, noe som er tillagt vekt i vurderingen.

Forslag til vedtak

Christian Ihlen gis tillatelse til riving og gjenoppføring av uthus/utedo på eiendommen gnr 136 bnr 35 ved Storvatnet i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, Sigdal kommune. Nytt uthus omfatter et øket areal på 5,32 m² i forhold til eksisterende bygning (forlengelse på 1,9 m) og inneholder utedo, lagerplass og vedbod. Bygningen settes på samme sted i terrenget som eksisterende uthus står i dag.

I vurdering av søknaden er det lagt vekt på at tiltaket ikke vil ha negativ innvirkning på naturverdier og verneformål, og at tiltaket står i en særstilling siden konstruksjonene i eksisterende bygg er såpass ødelagt av snøtyngde at det ansees som mer rasjonelt å rive og bygge opp igjen på samme sted enn å fortsette vedlikehold.

Vilkår for tillatelsen:

- Tiltaket utføres slik det er beskrevet i søknaden.
- Bygningsrester og materialer som ikke egner seg for gjenbruk eller ved skal transporteres ut av verneområdet når arbeidet er avsluttet.

- Tiltakshaver har ansvar for at tiltaket utføres i samsvar med plan- og bygningslovens bestemmelser med tilhørende forskrifter, kommuneplanens arealdel, reguleringsplan og tillatelser. Tiltaket må heller ikke komme i strid med annet regelverk.

Søknaden er behandlet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Behandling

Enstemmig som forslag til vedtak.

Forvaltningsstyrets vedtak

Christian Ihlen gis tillatelse til riving og gjenoppføring av uthus/utedo på eiendommen gnr 136 bnr 35 ved Storvatnet i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, Sigdal kommune. Nytt uthus omfatter et øket areal på 5,32 m² i forhold til eksisterende bygning (forlengelse på 1,9 m) og inneholder utedo, lagerplass og vedbod. Bygningen settes på samme sted i terrenget som eksisterende uthus står i dag.

I vurdering av søknaden er det lagt vekt på at tiltaket ikke vil ha negativ innvirkning på naturverdier og verneformål, og at tiltaket står i en særstilling siden konstruksjonene i eksisterende bygg er såpass ødelagt av snøtyngde at det ansees som mer rasjonelt å rive og bygge opp igjen på samme sted enn å fortsette vedlikehold.

Vilkår for tillatelsen:

- *Tiltaket utføres slik det er beskrevet i søknaden.*
- *Bygningsrester og materialer som ikke egner seg for gjenbruk eller ved skal transporteres ut av verneområdet når arbeidet er avsluttet.*
- *Tiltakshaver har ansvar for at tiltaket utføres i samsvar med plan- og bygningslovens bestemmelser med tilhørende forskrifter, kommuneplanens arealdel, reguleringsplan og tillatelser. Tiltaket må heller ikke komme i strid med annet regelverk.*

Sak 3/2016

Søknad om oppføring av tilbygg til uthus, Frøvoll Thoresen

Fakta

Bjørn og Tove Frøvoll Thoresen søker om tillatelse til oppføring av mindre tilbygg til eksisterende uthus ved hytta Blåsbort, gnr 170 bnr 13 i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, Sigdal kommune.

Eksisterende bygning er på 2,57x2,41 m (6,19 m²). Omsøkte tilbygg er på 2,57x1,20 m (3,08 m²) og er planlagt som en forlengelse på 1,20 m av eksisterende bygning. Søknaden viser til skisse med bygningens plassering og areal samt foto.

Søknaden omfatter også tillatelse til bruk av snøscooter til nødvendig transport av materialer og utstyr.

Vurdering

Formålet med fredningen av Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat er å ivareta et stort og sammenhengende naturskogområde med naturlig plante- og dyreliv og naturlige prosesser i skog.

Verneforskriften angir i § 3 punkt 3 at det ikke må iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, herunder oppføring av bygninger eller andre varige eller midlertidige innretninger. De spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene åpner imidlertid i § 5 punkt 1 for at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til mindre tilbygg til eksisterende bygninger.

Forvaltningsplan for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat angir som hovedregel at et mindre tilbygg kan være inntil 30 % av eksisterende bygnings grunnflate, men ikke større enn 15 m². Denne utdypningen av "mindre tilbygg" er det lengste man kan strekke begrepet basert på dagens praksis av tilsvarende bestemmelser i andre verneområder. Man kan likevel se at å tillate noe større tilbygg ikke vil være i strid med det overordnede formålet med vernet, og forvaltningsmyndigheten anser en total begrensning av størrelsen som viktigere enn å definere tilbygget i forhold til prosent av eksisterende grunnflate. Forvaltningsmyndigheten har derfor fremmet følgende forslag om forskriftsendring slik at utdypningen av mindre tilbygg i planteksten endres til: "Som mindre tilbygg forstås tilbygg på inntil 20 m², dog ikke større enn den eksisterende bygningen..."

Omsøkte tiltak med et tilbygg på 3,08 m² og ca. 48 % av eksisterende bygnings grunnflate ligger i overkant av hva det kan gis tillatelse til slik utdypningen i planen er formulert, men vil være innenfor den formuleringen som forvaltningsmyndigheten ønsker å benytte etter foreslått forskriftsendring. Forslag til forskriftsendring er under behandling, og Miljødirektoratet har tidligere uttalt at det er liten praktisk forskjell på eksisterende formulering i utdypningen i forvaltningsplanen og forvaltningsmyndighetens forslag til endring, og at de vil foreslå endring i tråd med forslaget.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Forvaltningsmyndigheten har god lokal og faglig kunnskap om verneområdet, og dette sammen med tilgjengelig oversikt over registrerte artsforekomster og opplysninger i søknaden, gjør at vi ikke har funnet det nødvendig å innhente flere opplysninger (§ 8).

Tiltaket omfatter ikke inngrep utover omsøkte tilbygg, og berører ikke registrerte kjerneområder eller isolerte artsfunn (artsdatabanken) som gjør at det foreligger konflikt med verneverdiene (§ 9). Dette er tillagt vekt i vurderingen.

Det er registrert i overkant av 190 bygninger i verneområdet. Tillatelse til oppføring av tilbygg vil derfor kunne medføre presedens og kan derfor ikke vurderes som et isolert tilfelle. Forvaltningsmyndigheten anser likevel ikke at den samlede belastningen av denne type tiltak vil påvirke naturverdier og verneformål negativt (§ 10). Verneforskriften gir åpning for at det kan gis tillatelse til oppføring av mindre tilbygg til eksisterende bebyggelse, noe som gir signaler om at denne type tiltak ikke er vurdert som uforenlig med vernet og verneverdiene på generelt grunnlag.

Saksbehandler har vurdert prinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12, men har ikke funnet de relevante i denne saken.

Omsøkte tiltak ansees å være i tråd med de retningslinjer som er gitt i forvaltningsplan for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat og er vurdert i forhold til prosessen med og formuleringen i foreslått forskriftsendring.

Forslag til vedtak

Bjørn og Tove Frøvoll Thoresen gis tillatelse til oppføring av mindre tilbygg til eksisterende uthus ved hytta Blåsbort, gnr 170 bnr 13 i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, Sigdal kommune slik det er beskrevet i søknaden. I vurdering av søknaden er det lagt vekt på at tiltaket ikke vil ha negativ innvirkning på naturverdier og verneformål.

Tiltakshaver har ansvar for at tiltaket utføres i samsvar med plan- og bygningslovens bestemmelser med tilhørende forskrifter, kommuneplanens arealdel, reguleringsplan og tillatelser. Tiltaket må heller ikke komme i strid med annet regelverk.

Tillatelsen omfatter nødvendig materialtransport med innleid snøscooter/fører (anslagsvis 6 turer) i tidsrommet 22.2.2016-30.4.2016.

Søknaden er behandlet med hjemmel i verneforskrift for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat § 5 punkt 1.

Behandling

Enstemmig som forslag til vedtak

Forvaltningsstyrets vedtak

Bjørn og Tove Frøvoll Thoresen gis tillatelse til oppføring av mindre tilbygg til eksisterende uthus ved hytta Blåsbort, gnr 170 bnr 13 i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, Sigdal kommune slik det er beskrevet i søknaden. I vurdering av søknaden er det lagt vekt på at tiltaket ikke vil ha negativ innvirkning på naturverdier og verneformål.

Tiltakshaver har ansvar for at tiltaket utføres i samsvar med plan- og bygningslovens bestemmelser med tilhørende forskrifter, kommuneplanens arealdel, reguleringsplan og tillatelser. Tiltaket må heller ikke komme i strid med annet regelverk.

Tillatelsen omfatter nødvendig materialtransport med innleid snøscooter/fører (anslagsvis 6 turer) i tidsrommet 22.2.2016-30.4.2016.

Søknaden er behandlet med hjemmel i verneforskrift for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat § 5 punkt 1.

Sak 4/2016
Årsmelding Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat 2015

Fakta

Årsmelding for 2015 legges fram for godkjenning.

Årsmeldingen viser kort hvordan organiseringen og forvaltningen av Trillemarka-Rollagsfjell er lagt opp, med oversikt over tiltak og aktiviteter som er gjennomført i 2015 samt økonomisk status.

Vurdering

Forslag til årsmelding vurderes i møtet.

Vedlegg

Årsmelding Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat 2015

Behandling

Forslag om mindre endringer knyttet til innholdsfortegnelse og økonomisk oversikt. Enstemmig vedtatt.

Forvaltningsstyrets vedtak

Forvaltningsstyret vedtar årsmelding for 2015 med de endringer som ble foreslått i møtet

Sak 5/2016
Oppgradering av hjemmeside

Fakta

Hjemmesiden www.trillemarkarollagsfjell.no trenger oppgradering. Vi har hatt en runde med mindre oppgraderinger tidligere, men større endringer/behov er utsatt i påvente av at forvaltningsstyret skulle ta stilling til om det var hensiktsmessig å gå for en større oppgradering eller om det var aktuelt å se på muligheten for å bli innlemmet i samme nettsideløsning som de større verneområdene har under www.nasjonalparkstyrene.no. Trillemarka-Rollagsfjell var tidlig ute med egen nettside i 2009 før nasjonalparkstyrene/verneområdestyrene var etablert, og har lagt opp til en mer utadrettet profil enn det det er lagt opp til i eksisterende nettsted for nasjonalparkstyrene.

Behovet for oppgradering går i første rekke på at nettstedet ikke er responsivt, det vil si at det ikke tilpasser seg ulike skjermtyper som store skjermer, nettbrett og mobiler. Det er videre behov for modernisering i forhold til generelt design og uttrykk, publiseringsløsning, søkemotoroptimalisering, samt andre teknologier, samtidig med at det kan være aktuelt med en gjennomgang for å se på andre endringer i selve publiseringsinnholdet.

Catch Media AS har laget hjemmesiden for oss, og sender oss et oppdateringsforslag med prisoverslag til møtet.

Vurderinger

Hjemmesiden til Trillemarka-Rollagsfjell har fra starten av hatt som målsetting at den i tillegg til administrativ og forvaltningsrelatert informasjon skulle gi mer brukerrettet informasjon til grunneiere, rettighetshavere og friluftsjinteresserte. Eksempler på forvaltningsrelatert informasjon kan være møtedokumenter og saksbehandling, informasjon fra oppsynet, samt informasjon og rammer gitt i verneforskrift og forvaltningsplan. Eksisterende nettside gir i tillegg informasjon om opplevelser og friluftsliv, natur og landskap og historisk bruk.

Eksisterende hjemmesideløsning for de store verneområdene under www.nasjonalparkstyrene.no er under revurdering gjennom arbeidet med ny merkevare- og besøksstrategi for Norges nasjonalparker, men så langt er det ingen signaler angående fremtidige hjemmesideløsninger. De aller fleste nasjonalparker/verneområder har ikke egne nettsider. Noen av styrene har litt informasjon på www.nasjonalparkstyrene.no, men det er mer en

administrativ konstruksjon som er opprettet med et annet formål enn å opplyse allmennheten om de ulike områdene.

Når vi sammenligner Trillemarka-Rollagsfjell sin eksisterende hjemmeside med det vi ser av muligheter knyttet til et nasjonalt nettsted for verneområdene, synes det klart at forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell med fordel og god margin både kan og bør videreføre egen hjemmesideløsning forutsatt at den oppgraderes slik at den tilpasses dagens funksjonskrav. Kanskje det også er på tide å revurdere eventyrprofilen?

Forslag til vedtak

Oppgraderingsplan og tilbud fra Catch Media AS legges fram for vurdering i møtet.

Forvaltningsstyrets vedtak

Styret går inn for at det arbeides videre med oppgraderingsplan for hjemmesiden. Forvalter gis myndighet til å inngå avtale med aktuelt firma og starte arbeidet på vegne av styret.